

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Analiza školskog sata

Međuzupanijski stručni skup
za učitelje i nastavnike geografije
Učenje i poučavanje geografije
– **primjeri dobre prakse**

Osijek, Vinkovci, Požega
30. lipnja, 1. i 4. srpnja 2016.

Plan rada

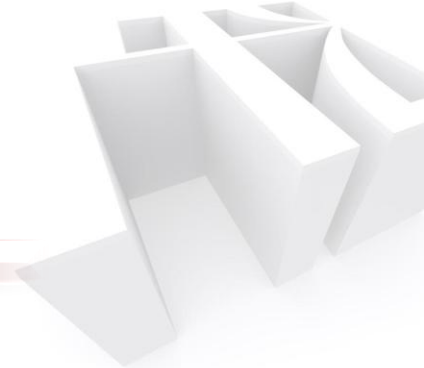
- Uvod
- Analiza nastavnoga sata
- Vrednovanje nastave
- Odrednice kvalitetne nastave
 - a. Razredno ozračje
 - b. Strukturiranje nastavnog sata
 - c. Uključenost i motiviranost učenika
 - d. Individualizacija i diferencijacija poučavanja
 - e. Poučavanje metakognitivnih vještina i strategija poučavanja
 - f. Povratne informacije i formativno vrednovanje učenja
- Interaktivni rad - procjena prema upitniku

Kvaliteta nastave ima presudan utjecaj na ishode učenja, smatra se da je profesionalni razvoj učitelja, odnosno razvoj njihovih učiteljskih kompetencija, prioritetni cilj koji je potrebno trajno ostvarivati ukoliko se želi unaprijediti kvaliteta obrazovanja općenito.

Koliko je stilova?

Vrednovanje obrazovanja i nastave

- ?
- Problem definiranja kvalitete nastave ili Kriterij vrednovanja ili određivanja mjerljivih pokazatelja
- Unutarnje i vanjsko
- Pozicija promatranja...

Kakva nastava pridonosi boljem uspjehu učenika?

Koja su poželjna ponašanja učitelja?

Kako izgleda strukturirano poučavanje?

Analiziranje i vrednovanje nastave

- Procjena ili praćenje ili kolegijalno opažanje
- Kolegijalna podrška – jednakost i uzajamnost
- Suradničko – razvojni pristup

Naziv nastavnog sata		
Predmet	Geografija	
Razred		
Tip sata	Obrada	
1. Geografska znanja i vještine Koja nova znanja trebam približiti svojim učenicima? Koje geografske vještine će vježbati?	Ishodi učenja	Zadaci kojima ću provjeriti ishode
	Pravokutni izrezak	
2. Metodička kompetencija Koje metodičke kompetencije potičem?		
3. Komunikacijska kompetencija Koje ću komunikacijske mogućnosti ponuditi?		
4. Socijalna kompetencija Koja poboljšanja u socijalnom ponašanju očekujem?		

Tijek nastavnog sata			
Etape sata	Cilj etape	Opis aktivnosti učitelja	Opis aktivnosti učenika
Uvod	<ul style="list-style-type: none">o provjera predznanjao poticanje znatiželjeo najava cilja nastavnog sata	<div>Pravokutni izrezak</div>	

Plan školske ploče

Pravokutni izrezak

Nastavne metode i oblici rada

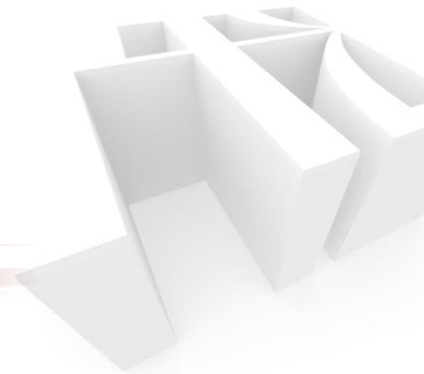
Nastavna sredstva i pomagala

Popis literature i izvora za učitelja/nastavnika

Popis priloga

Plan ploče

- sadržajno strukturiran i pregledan zapis nastavnih sadržaja
- sastavni dio svakog sata
- postupno u etapi obrade nastavnih sadržaja, nakon obrade pojedinog sadržajnog naglaska tj. podnaslova nastavnoga sata
- usklađen s artikulacijom, odnosno realizacijom nastavnoga sata
- kratak, jednostavan, razumljiv, pojednostavljen zapis
- nastavnikov izbor

1. Razredno ozračje

- Učitelj se prema učenicima odnosi s poštovanjem i prihvaćanjem.
- U razredu vlada opušteno radno ozračje.
- Učitelj pohvaljuje trud učenika i njihova postignuća.
- Učitelj ima dobru neverbalnu komunikaciju s učenicima.
- Učitelj u nastavi koristi primjeren humor.
- Učitelj spremno odgovara na pitanja učenika.
- Učitelj poštuje pravila ponašanja na satu.
- Učitelj učinkovito reagira na neprihvatljiva ponašanja učenika (pokušaje ometanja nastave i sl.).

2. Strukturiranje nastavnog sata

A

- Na početku sata učitelj jasno iznosi temu nastavnog sata.
- Učitelj jasno navodi ciljeve nastavnog sata (ishode učenja).
- Učitelj daje jasne upute i postavlja jasna pitanja.
- Učenicima je tijekom sata jasno što treba činiti.
- Učitelj objašnjava postupno, s logičnim prijelazima od jednostavnijeg ka složenijim sadržajima.
- Na satu se izmjenjuju različite svrhovite aktivnosti.

2. Strukturiranje nastavnog sata

B

- Učitelj upućuje učenike na ključne pojmove, odnosno glavne sadržaje koje treba naučiti.
- Učitelj prati reakcije učenika i prema njima određuje vrijeme prelaska s jedne aktivnosti na drugu.
- Nastavni sat potpuno je ispunjen aktivnostima (nema “praznog hoda”).
- Učitelj ukratko sažima ono što se radilo na satu.
- Nastava je interaktivna (mnogo pitanja i odgovora).
- Nastavni sat je strukturiran i dobro pripremljen.

3. Uključenost i motiviranost učenika

- Učenici su aktivno uključeni u rad.
- Učenici međusobno surađuju.
- Učenici sudjeluju sa zanimanjem.
- Učenici slobodno iznose svoje ideje, postavljaju pitanja ili traže pojašnjenja.
- Učitelj potiče učenike da iznose vlastite primjere u vezi sa sadržajima koji se uče.

4. Individualizacija i diferencijacija poučavanja

- Učitelj učenicima različitih sposobnosti ili interesa daje zadatke različite težine.
- Učitelj nekim učenicima daje dodatne upute i objašnjenja ili dodatno vrijeme za rad.
- Učitelj ponovno ili na drugačiji način objašnjava ako dio učenika ne razumije ili pogrešno odgovara.
- Učitelj daje učenicima dovoljno vremena da odgovore na pitanja koja postavlja.
- Učitelj daje mogućnost izbora aktivnosti i načina rada.
- Učitelj uključuje učenike koji se sami ne javljaju ili ne sudjeluju u aktivnostima na satu.
- Učitelj osigurava da određeni učenici ne dominiraju u raspravama ili aktivnostima na satu.

5. Poučavanje metakognitivnih vještina i strategija učenja

A

- Učitelj stavlja naglasak na razumijevanje, a ne samo na zapamćivanje pojmova.
- Učitelj postavlja pitanja koja potiču na razmišljanje (koja potiču kognitivne procese više razine).
- Učitelj direktno poučava učenike o tome kako pristupiti učenju, rješavanju određenih zadataka ili vježbanju.
- Učitelj potiče učenike da vlastitim riječima iskažu kako su razumjeli sadržaj koji se uči.
- Učitelj traži od učenika da opisuju i objašnjavaju korake koje koriste u radu na nekom zadatku.
- Učitelj potiče učenike da prate i provjeravaju svoje uratke (npr. da uočavaju i ispravljaju pogreške, provjeravaju rješenje do kojega su došli).

5. Poučavanje metakognitivnih vještina i strategija učenja

B

- Učitelj traži od učenika da procijene vlastiti rad i napredovanje.
- Učitelj ohrabruje učenike da daju svoje osobno mišljenje i kritički osvrt na sadržaje koji se uče.
- Učitelj povezuje nastavne sadržaje s primjerima iz svakodnevnog života i prijašnjim znanjima i iskustvima učenika.
- Učitelj zadaje zadatke koji omogućuju primjenu znanja ili vještina na svakodnevne situacije.
- Učitelj potiče učenike na samostalno vođenje bilježaka i organiziranje sadržaja koji se uči (npr. izdvajanjem glavnih ideja i pojmova ili izradom jednostavnih prikaza.)
- Učitelj potiče povezivanje sadržaja različitih predmeta.

6. Povratne informacije i formativno vrednovanje učenja

- Učitelj postavlja pitanja kojima provjerava razumijevanje učenika.
- Učitelj pruža konkretne povratne informacije učenicima o njihovom radu.
- Učitelj pravodobno objašnjava zašto je neki odgovor ispravan ili neispravan.
- Učitelj na konkretnim primjerima objašnjava svoje kriterije vrednovanja rada i postignuća učenika.
- Učitelj ističe napredovanje učenika i njihov uspjeh u učenju (a ne njihove nedostatke).
- Učitelj ima pripremljena pitanja ili zadatke kojima provjerava razumijevanje i postignuća učenika na satu.

Promatranje nastave iz različite perspektive

- rad u skupinama

1. skupina:

Promatrajte nastavu iz perspektive roditelja.

- Što moje dijete treba naučiti na satu? Kakvo ponašanje očekujem od učitelja/ nastavnika?
- Kao roditelj, kakvo ponašanje očekujem od učenika?
- Ako procijeni, treba li nastavnik biti popustljiv i odstupiti od svojih planova? Ili biti dosljedan bez obzira na okolnosti?

2. skupina:

Promatrajte nastavu iz perspektive ravnatelja.

- Što očekujem od kolege nastavnika na satu?
- Kakvo ponašanje učenika na satu smatram korektnim i prihvatljivim?
- Za mene kao ravnatelja nastava je uspješna, ako?

Promatranje nastave iz različite perspektive

- rad u skupinama

3. skupina:

Promatrajte nastavu iz perspektive učenika.

- Imam li dovoljno predznanja za sadržaje koji se uče?
- Kakvo je znanje koje ću ponijeti nakon nastave? Čemu ono služi, kako ću ga koristiti?

Rasprava...

Literatura

1. Vuk, R. (2009): Strategije i učenja i poučavanja, Geografski horizont, 1/2009, godina LV, 51-58.
2. Matas, M. (1998): Metodika nastave geografije, drugo izdanje, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb.
3. Vuk, R. i Milić, V.: Obrazac pripreme za nastavni sat na stručnom ispitu iz geografije.
4. Milić, V.: Materijali za pripremu nastavnog sata na stručnom ispitu iz geografije.
5. Trškan, D. (hrcak.srce.hr/file/178216): Plan ploče – zapis nastavnog gradiva u nastavi povijesti. Bezinović, P., Marušić, I., Ristić Dedić, Z. (2012.): Opažanje i unapređivanje školske nastave, Agencija za odgoj i obrazovanje, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb.
6. Matas, M. (1998): Metodika nastave geografije, drugo izdanje, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb.
7. Bezinović, P., Marušić, I., Ristić Dedić Z. (2012.): Opažanje i unapređivanje školske nastave, AZOO, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb.

<p>prema ishodima učenja</p> <p>Metodički priručnik za nastavnike povijesti (2014, PDF: 4,53 mb)</p> <p>Online izdanje</p>	<p>Europski</p> <p>Okrvir za kreatora političkih odluka, obrazovne i zdravstvene institucije i stručnjake (2013, PDF: 1,9 mb)</p>	<p>Priručnik</p> <p>(2013, PDF: 1,9 mb)</p> <p>Online izdanje</p>
<p>Inojezični učenik u okruženju hrvatskoga jezika</p> <p>Okriri za uključivanje inojezičnih učenika u odgoj i obrazovanje na hrvatskome jeziku (2012, PDF: 4 mb)</p>	<p>Opažanje i unapređivanje školske nastave</p> <p>(2012, PDF: 2 mb)</p>	<p>Građanski odgoj i obrazovanje</p> <p>Modul: Zakon u razredu – prema kulturi vladavine prava i demokracije</p> <p>Priručnik za nastavnike (2012, PDF: 2,3 mb)</p>
<p>Inojezični učenik u okruženju hrvatskoga jezika</p> <p>Okriri za uključivanje inojezičnih učenika u odgoj i obrazovanje na hrvatskome jeziku (2012, PDF: 4 mb)</p>	<p>Opažanje i unapređivanje školske nastave</p> <p>(2012, PDF: 2 mb)</p>	<p>Građanski odgoj i obrazovanje</p> <p>Modul: Zakon u razredu – prema kulturi vladavine prava i demokracije</p> <p>Priručnik za nastavnike (2012, PDF: 2,3 mb)</p>
<p>Pravedni medij</p> <p>Priručnik o osn. demokracije – (2012, PDF: 2,3 mb)</p>	<p>Pravedni medij</p> <p>Priručnik o osn. demokracije – (2012, PDF: 2,3 mb)</p>	<p>Pravedni medij</p> <p>Priručnik o osn. demokracije – (2012, PDF: 2,3 mb)</p>

**KEEP
CALM
I'M A
GEOGRAPHY
TEACHER**

Hvala na pažnji!